בְּרִשְׁעִים, הַשֵּׁם שֶׁלָּהֶם גּוֹרֵם לְרַע. בְּנֹחַ כָּתוּב וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה׳. בְּעֵר בְּכוֹר יְהוּדָה הִתְהַפְּכוּ אוֹתִיּוֹתָיו לְרַע. עֵ״ר רַ״ע. רַע בְּעֵינֵי ה׳.

אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ - הַשֵּׁם גּוֹרֵם לַכֹּל

לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֲלוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ (מו, ט): [זוהר ח״א פ׳ נח (דף ס.)] רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (תהלים מו) **לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֲלוֹת ה׳ אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ.** הַפָּסוּק הַזֶּה הֲרֵי נִתְבָּאֵר, וּבֵאֲרוּהוּ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מַה זֶּה חֲזוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כא) חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד לִי. בְּמַעֲשָׂיו שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מִתְגַּלָּה נְבוּאָה עֶלְיוֹנָה לִבְנֵי אָדָם. אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת - שֵׁמוֹת וַדַּאי, שֶׁהֲרֵי הַשֵּׁם גּוֹרֵם לַכֹּל.

בָּרָקִיעַ יֵשׁ שֵׁמוֹת קְדוֹשִׁים וּבָאָרֶץ יֵשׁ שֵׁמוֹת קְדוֹשִׁים

לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֲלוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ (מו, ט): [זוהר ח״א פ׳ שמות (דף ה.)] רַבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים מו) **לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֲלוֹת יְיָ אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ,** אַל תִּקְרֵי שַׁמּוֹת אֶלָּא שֵׁמוֹת. וְהוֹלֵךְ זֶה כָּזֶה, שֶׁאָמַר רַבִּי חִיָּיא, כְּמוֹ בָּרָקִיעַ עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּאָרֶץ. בָּרָקִיעַ יֵשׁ שֵׁמוֹת קְדוֹשִׁים, וּבָאָרֶץ יֵשׁ שֵׁמוֹת קְדוֹשִׁים.

וַדַּאי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בִּבְצַלְאֵל לַעֲבוֹדַת הַמִּשְׁכָּן יוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל לָמָּה? אָמַר לוֹ הַשֵּׁם גּוֹרֵם

אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ (מו, ט): [זוהר ח״ג פ׳ פקודי (דף רכ״ג.)] רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, וַדַּאי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בִּבְצַלְאֵל לַעֲבוֹדַת הַמִּשְׁכָּן יוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל. לָמָּה? אָמַר לוֹ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם, וַהֲרֵי פֵּרְשׁוּהָ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׂם שֵׁמוֹת בָּאָרֶץ לְהִתְעַטֵּר (לעורר) בָּהֶם וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם מַעֲשֶׂה בָּעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תהלים מו) **אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ.** אָמַר לוֹ, סוֹד הוּא כָּאן. יְהוּדָה הָיָה מִצַּד הַשְּׂמֹאל, וְחָזַר וְנִדְבַּק בַּיָּמִין, וְעַל זֶה בְּצַד זֶה נַעֲשָׂה הַמִּשְׁכָּן. הִתְחִיל מִצַּד שְׂמֹאל, וְנִדְבַּק בְּצַד יָמִין, וְאַחַר כָּךְ נִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשָׂה הַכֹּל יָמִין. כְּמוֹ כֵן הַתּוֹרָה מַתְחִילָה מִשְּׂמֹאל וְנִדְבֶּקֶת בְּיָמִין, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשָׂה הַכֹּל יָמִין. רְאוּבֵן הִתְחִיל מִיָּמִין וְסָטָה לִשְׂמֹאל, וְנָסְעוּ עִמּוֹ שְׁאָר הַשְּׁבָטִים שֶׁהֵם שְׂמֹאל, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחִיל מִיָּמִין וְסָטָה לִשְׂמֹאל. יְהוּדָה הִתְחִיל מִשְּׂמֹאל וְסָטָה לְיָמִין. הִתְחִיל מִשְּׂמֹאל, מִשּׁוּם שֶׁבָּא מִצַּד שְׂמֹאל, וְנִדְבַּק בְּיָמִין, וְהַמִּשְׁכָּן נַעֲשָׂה בַּצַּד הַזֶּה. הִתְחִיל מִצַּד שְׂמֹאל וְנִדְבַּק בְּצַד יָמִין. וְעַל זֶה בְּצַלְאֵל, שֶׁבָּא מֵהַצַּד שֶׁלּוֹ, עָשָׂה אֶת הַמִּשְׁכָּן וְהִתְתַּקֵּן אֶצְלוֹ. וַהֲרֵי פֵּרְשׁוּהָ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רָצָה בּוֹ, וּבֵרֵר אוֹתוֹ מִכֻּלָּם לַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה. וְנָתַן לוֹ חָכְמָה וּתְבוּנָה וָדַעַת, כְּמוֹ שֶׁבֵּאֲרוּהָ, מִשּׁוּם שֶׁעִמּוֹ הָיָה בָּרִאשׁוֹנָה הַשֵּׂכֶל הַלֵּב, שֶׁכָּתוּב (שמות לא) וּבְלֵב כָּל חֲכַם לֵב נָתַתִּי חָכְמָה. מִשּׁוּם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא נוֹתֵן חָכְמָה אֶלָּא לְמִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חָכְמָה, וּפֵרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים וְנִתְבָּאֵר, וְכֵן כְּמוֹ כֵן בְּצַלְאֵל. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, בְּצַלְאֵל - שְׁמוֹ גָּרַם לוֹ, וְעַל חָכְמָתוֹ נִקְרָא כָּךְ, וְסוֹד הַמִּלָּה בְּצַלְאֵל - בְּצֵל אֵל.

הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ: יא הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי אָנֹכִי אֱלֹהִים תקוף-בעל היכולת ובעל רכוחות כולם **אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ: יב יְהֹוָה** אהיה הוה ויהיה **צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי** תקוף-בעל היכולת ובעל רכוחות כולם **יַעֲקֹב סֶלָה:**

זוהר תהלים

לְכוּ מֵרֹאשׁ הָעוֹלָם עַד סוֹפוֹ וְתִמְצְאוּ אֶת מַעֲשֵׂי הַקָּב"ה כְּמַעֲשָׂיו בְּרֹאשׁ הָעוֹלָם כָּךְ מַעֲשָׂיו בְּסוֹף הָעוֹלָם מֵבִיא דַיָּרִים לָעוֹלָם

לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ (מו, ט): [זוהר חדש פ׳ בראשית (דף ט״ו:)] **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם וְגוֹ׳, רַבּוֹתֵינוּ פָּתְחוּ בַּפָּסוּק הַזֶּה** (תהלים מו ט) **לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בֹּא וּרְאֵה שֶׁלֹּא כְּמִדַּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִדַּת בָּשָׂר וָדָם. מִדַּת בָּשָׂר וָדָם, מַעֲשָׂיו מְבַלִּים אוֹתוֹ, אֲבָל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְבַלֶּה אֶת מַעֲשָׂיו. וְהַיְנוּ מַה שֶּׁאָמְרָה חַנָּה, אֵין קָדוֹשׁ כַּה׳ כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ. מַהוּ כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ? אַל תִּקְרֵי בִּלְתֶּךָ אֶלָּא בַלּוֹתֶךָ. כָּךְ הוּא כָתוּב, לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים וְגוֹ׳. אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַעֲשֵׂי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁעָשָׂה אוֹתָם בָּעוֹלָם הַזֶּה, דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה בְּבֶהָלָה, וְאָמַר לְכוּ חֲזוּ. בּוֹאוּ הָיָה צָרִיךְ לוֹ לִכְתֹּב! אֶלָּא אָמַר דָּוִד, כָּל דַּיָּרֵי הָאָרֶץ שֶׁבָּעוֹלָם הַזֶּה לְכוּ, לְכוּ מֵרֹאשׁ הָעוֹלָם עַד סוֹפוֹ, וְתִמְצְאוּ אֶת מַעֲשֵׂי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. כְּמַעֲשָׂיו בְּרֹאשׁ הָעוֹלָם, כָּךְ מַעֲשָׂיו בְּסוֹף הָעוֹלָם. מֵבִיא דַיָּרִים לָעוֹלָם, אִם זָכוּ - מוֹשִׁיב אוֹתָם וְאֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי בְנֵיהֶם עַד סוֹף הָעוֹלָם, לֹא זָכוּ - מַחֲרִיב אוֹתָם מֵהֶם, וְאוֹתוֹ מָקוֹם וְאוֹתָהּ קִרְיָה לֹא תִבָּנֶה לְעוֹלָמִים. לְהַרְאוֹת לִבְנֵי אָדָם שֶׁמָּקוֹם שֶׁל רְשָׁעִים הָיָה אוֹתוֹ מָקוֹם, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה בּוֹ דִין, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ.**

ז׳ שֵׁמוֹת קָרָא לָאֲדָמָה - כְּנֶגֶד ז׳ רְקִיעִים

דָּבָר אַחֵר, לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים, אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, מָה רָאָה דָוִד שֶׁאָמַר מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים וְלֹא אָמַר מִפְעֲלוֹת ה׳? אֶלָּא בַּשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים הִשְׁתַּכְלֵל מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, וּכְשֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, הָיוּ הַמַּיִם הוֹלְכִים וְיוֹרְדִים, וּכְשֶׁזָּרַק הָאָרֶץ לְמַטָּה, זָרַק אוֹתָהּ בֵּין הַמַּיִם, וְהָיְתָה טְמוּנָה, וְקָפְאָה בֵּין הַמַּיִם. וְעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹת בְּתוֹךְ אוֹת, דַּרְכּוֹ וְטִבְעוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהַמַּיִם קַלִּילִים וְהָאָרֶץ כְּבֵדָה, וּמִי שֶׁהוּא כָבֵד, יוֹרֵד לְמַטָּה, וְהַקַּלִּיל עוֹלֶה לְמַעְלָה, אֲבָל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לְהַרְאוֹת אוֹתוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו לִבְנֵי הָאָדָם, הִרְכִּין וְהוֹרִיד הַמַּיִם שֶׁקַּלִּילִים לְמַטָּה, וְהָאָרֶץ שֶׁהִיא כְבֵדָה, הֶעֱלָה לְמַעְלָה עַל מַה שֶּׁקַּלִּיל. זֶהוּ מַה שֶּׁכָּתוּב (תהלים קלו) **לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם. כְּלוֹמַר, הַמַּיִם שֶׁהֵם קַלִּילִים - לְמַטָּה, וְהָאָרֶץ שֶׁהִיא כְבֵדָה - לְמַעְלָה. וְעוֹד, שֶׁמִּבֵּין הַמַּיִם נִרְאֲתָה וְיָצְאָה הַיַּבָּשָׁה, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ הָאָרֶץ לְהַעֲלוֹת מִתּוֹךְ מַיִם יַבָּשָׁה, אֶלָּא לַחוּת, וּכְשֶׁהֶעֱלָה יַבָּשָׁה מִבֵּין הַמַּיִם, קָרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב** (בראשית ז) **וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אָרֶץ. וְשָׁנָה, ז׳ שֵׁמוֹת קָרָא לָהּ: אֶרֶץ, אֲדָמָה, גֵּיא, נְשִׁיָּה, צִיָּה, אַרְקָא, תֵּבֵל. גָּדוֹל שֶׁבְּכֻלָּם תֵּבֵל, שֶׁכָּתוּב** (תהלים ט) **וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שִׁבְעָה רְקִיעִים בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כְּנֶגְדָּם בָּרָא שֶׁבַע אֲרָצוֹת, וְשָׁנִינוּ, אֶרֶץ אַחַת מַמָּשׁ הוֹצִיאוּ הַמַּיִם, וּמִמֶּנָּה נִתְהַוּוּ שֶׁבַע אֲרָצוֹת, כְּפִי שֶׁאָמַרְנוּ.**